

ПОЗИЦИЯ (ЕС) № 4/2011 НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

с оглед приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1905/2006 за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие

Приета от Съвета на 10 декември 2010 г.

(2011/С 7 Е/04)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 209, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽¹⁾,

като се има предвид, че:

- (1) Политиката на Съюза в областта на развитието има за цел намаляването и, като крайна цел, изкореняването на бедността.
- (2) Като член на Световната търговска организация (СТО) Съюзът е ангажиран с включването на търговията в стратегиите за развитие и насърчаването на международната търговия с цел постигането на напредък по отношение на развитието и намаляването и, в дългосрочен план, изкореняването на бедността в света.
- (3) Съюзът подкрепя групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн по пътя към намаляване на бедността и устойчивото икономическо и социално развитие, и признава значимостта на секторите на стоките за широко потребление.
- (4) Съюзът е ангажиран да подпомага безпроблемното и постепенно включване на развиващите се страни в световната икономика с цел устойчиво развитие. Държавите от АКТЕ, които са основни износители на банани, може би ще бъдат изправени пред предизвикателства в контекста на променящите се търговски договорености, а именно вследствие на либерализацията на тарифата за най-облагодетелствана нация (НОН) в рамките на СТО и на двустранните или регионалните споразумения, сключени или в процес на сключване, между Съюза и държавите от Латинска Америка. Затова

към Регламент (ЕО) № 1905/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ следва да бъде добавена програма за придружаващи мерки за сектора на бананите на държавите от АКТЕ („програмата“).

- (5) Мерките за финансово подпомагане, които ще бъдат приети в рамките на програмата, следва да целят подобряване на жизнения стандарт и условията на живот на населението, живеещо в областите, в които се отглеждат банани, и получаващо приходи от стойностните вериги в сектора на бананите, по-специално дребните земеделски стопани и образувания, както и гарантиране на спазването на стандартите за здравословни и безопасни условия на труд и на екологичните стандарти, по-специално свързаните с използването и експозицията на пестициди. Мерките следва също да подпомогнат приспособяването и включително — ако е необходимо, реорганизация на области, които зависят от износа на банани, посредством специфична за сектора бюджетна подкрепа или специфична за всеки проект намеса. Мерките следва да целят осъществяването на политики за социална устойчивост, диверсификация на икономиката или инвестиции за подобряване на конкурентоспособността, когато това е осъществимо, като се вземат предвид резултатите и натрупаният опит от специалната система за подпомагане на традиционните доставчици на банани от държавите от АКТЕ, установена с Регламент (ЕО) № 2686/94 на Съвета ⁽³⁾ и специалната рамка за подпомагане (СРП) на традиционните доставчици на банани от държавите от АКТЕ, установена с Регламент (ЕО) № 856/1999 на Съвета ⁽⁴⁾ и с Регламент (ЕО) № 1609/1999 на Комисията ⁽⁵⁾. Съюзът признава значението на насърчаването на по-справедливо разпределение на доходите от сектора на бананите.
- (6) Програмата следва да придружава процеса на приспособяване в държавите от АКТЕ, които са изнесли значителни количества банани в Съюза през последните години и които ще бъдат засегнати от либерализацията на рамките на Женевското споразумение за търговията с банани ⁽⁶⁾ и вследствие на двустранните или регионалните споразумения, сключени или в процес на сключване, между Съюза и държавите от Латинска Америка. Програмата се основава на СРП на традиционните доставчици на банани от държавите от АКТЕ. Тя е в съответствие с международните задължения на ЕС в рамките на СТО и е насочена към реструктуриране и подобряване на конкурентоспособността, и поради това е временна, с продължителност четири години (2010—2013 г.).

⁽¹⁾ Позиция на Европейския парламент от 21 октомври 2010 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и позиция на Съвета на първо четене от 10 декември 2010 г. Позиция на Европейския парламент от ... (все още непубликувана в Официален вестник).

⁽²⁾ ОВ L 378, 27.12.2006 г., стр. 41.

⁽³⁾ ОВ L 286, 5.11.1994 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 108, 27.4.1999 г., стр. 2.

⁽⁵⁾ ОВ L 190, 23.7.1999 г., стр. 14.

⁽⁶⁾ ОВ L 141, 9.6.2010 г., стр. 3.

- (7) Заклученията от Съобщението на Комисията от 17 март 2010 г., озаглавено „Двугодишен доклад относно специалната рамка за подпомагане за традиционните доставчици на банани от държавите от АКТЬ“ показват, че предишните програми за подпомагане имат съществен принос за подобряване на капацитета за успешна икономическа диверсификация, въпреки че все още не може да се направи количествена оценка на цялостното въздействие, а устойчивият характер на износа на банани на страните от АКТЬ остава уязвим.
- (8) Комисията извърши оценка на програмата на СРП и не проведе оценка на въздействието на придружаващите мерки в сектора на бананите.
- (9) Комисията следва да осигури ефективното координиране на тази програма с регионалните и националните инициативни програми, прилагани в държавите бенефициери, по-специално по отношение на постигането на целите в икономическата, селскостопанската, социалната и екологичната област.
- (10) Почти 2 % от международната търговия с банани е сертифицирана от организации на производители, участващи в справедливата търговия. Минималните цени за справедливата търговия са определени въз основа на изчисляването на „устойчивите производствени разходи“, установени след консултация със заинтересованите страни, с цел да бъдат включени разходите по приважане в съответствие с подходящи социални и екологични стандарти и да се генерира разумна печалба, благодарение на която производителите могат да инвестират в осигуряване на дългосрочна стабилност на дейността си.
- (11) За да се избегне експлоатация на местните работници, участващите в производствената верига в сектора на бананите следва да постигнат споразумение за справедливо разпределяне на приходите от сектора.
- (12) Регламент (ЕО) № 1905/2006 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 1905/2006 се изменя, както следва:

1. Член 4 се заменя със следното:

„Член 4

Прилагане на помощта на Съюза

В съответствие с общото намерение и обхват, с целите и общите принципи на настоящия регламент, помощта на Съюза се осъществява посредством географски и тематични програми, предвидени в членове 5—16, и програмите, предвидени в член 17 и в член 17а.“

2. Вмъква се следният член:

„Член 17а

Държави от АКТЬ — основни доставчици на банани

1. Държавите от АКТЬ, доставчици на банани, изброени в приложение IIIа, могат да се възползват от придружаващите мерки. Помощта на Съюза за тези държави има за цел подпомагането им в процеса на приспособяване вследствие на либерализацията на пазара на банани на Съюза в рамките на СТО. Помощта на Съюза се използва по-специално за борба с бедността посредством подобряване на жизнения стандарт и условията на живот на земеделските стопани и засегнатите лица, и по целесъобразност на малките сдружения, включително като се спазват стандартите за труд и безопасност, както и екологичните стандарти, включително що се отнася до употребата на пестициди и излагането на тяхното въздействие. Помощта на Съюза отчита политиките на държавите и техните стратегии за приспособяване, както и на регионалната им среда (що се отнася до близост до най-отдалечените региони на Съюза и отвъдморските страни и територии), и обръща специално внимание на следните области на сътрудничество:

- а) засилване на конкурентоспособността в сектора за износ на банани, където това е устойчив процес, като се отчита ситуацията на различните заинтересовани страни по веригата;
- б) насърчаване на икономическата диверсификация на зависещите от бананите области, в случаите, в които подобна стратегия може да бъде жизнеспособна;
- в) обхващане на по-широките въздействия, причинени от процеса на приспособяване, които могат да са свързани с трудовата заетост и социалните услуги, ползването на земя и възстановяването на околната среда и макроикономическата стабилност, но които не се ограничават до тях.

2. В рамките на сумата, посочена в приложение IV, Комисията определя наличната максимална сума за всяка посочена в параграф 1 от настоящия член държава от АКТЬ, която е доставчик на банани, въз основа на следните обективни и претеглени показатели:

- а) търговията с банани със Съюза;
- б) значимостта на износа на банани за икономиката на съответната държава от АКТЬ, заедно с нивото на развитие на държавата.

Преценяването на критериите за разпределение на сумата се основава на представителните данни преди 2010 г., обхващащи период, който не може да превишава пет години, и на проучване на Комисията, в което се оценява въздействието върху държавите АКТЬ на споразумението, сключено в рамките на СТО, и на сключените или в процес на сключване двустранни или регионални споразумения между Съюза и държави от Латинска Америка, които са основните износители на банани.

3. Комисията приема многогодишни стратегии за подкрепа по аналогия с член 19 и в съответствие с член 21. Тя гарантира, че тези стратегии допълват географските стратегически документи на съответните държави и временната същност на тези придружаващи мерки за сектора на бананите.

Многогодишните стратегии за подпомагане за придружаващите мерки в сектора на бананите включват:

- а) актуализиран екологичен профил, който отделя необходимото внимание на сектора на бананите на дадената страна, като *inter alia*, се фокусира върху пестицидите;
- б) информация относно резултатите от предишни програми за подкрепа на сектора на бананите;
- в) показатели, които позволяват да бъде направена оценка на напредъка, постигнат по отношение на условията по предоставяне на плащанията, когато избраната форма на финансиране е бюджетна подкрепа;
- г) очакваните от помощта резултати;
- д) график на дейностите по подкрепа и прогнози за предоставяне на плащанията за всяка от държавите бенефициери;
- е) начините, по които ще бъде осъществен и проследяван напредъка в спазването на основните международно признати от МОТ условия и отнасящите се до здравословните и безопасни условия на труд конвенции, както и съответните международно признати основни екологични стандарти.

18 месеца преди изтичането на срока се осъществява оценка на програмата за придружаващи мерки за сектора на бананите и постигнатия от съответните страни напредък, която включва препоръки относно евентуалните действия, които следва да се предвидят и техния характер.“

3. Член 21 се заменя със следното:

„Член 21

Приемане на стратегически документи и многогодишни индикативни програми

Стратегическите документи и многогодишните индикативни програми, посочени в членове 19 и 20, както и преразглежданията им, посочени в член 19, параграф 2 и член 20, параграф 1, а така също и придружаващите мерки, посочени съответно в членове 17 и 17а, се приемат от Комисията в съответствие с член 35, параграф 2.“

4. В член 25 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Помощта на Съюза по принцип не се използва за плащане на данъци, мита или такси в държавите бенефициери.“

5. В член 29 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Бюджетните ангажименти се поемат въз основа на решения, приети от Комисията в съответствие с член 17а, параграф 3, член 22, параграф 1, член 23, параграф 1 и член 26, параграф 1.“

6. В член 31, параграф 1 третата алинея се заменя със следното:

„Участието във възлагането на поръчки или на договори за отпускане на безвъзмездни средства, финансирани по тематична програма, така както е определено в членове 11—16 и в програмата, предвидена в членове 17 и 17а, е възможно за всички физически лица, които са граждани на развиващи се държави, или юридически лица, които са установени в развиваща се държава, така както е определено от Комитета за подпомагане на развитието към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и в приложение II, в допълнение към физическите и юридическите лица, които се избират по силата на тематичната програма или на програмата, предвидена в членове 17 и 17а. Комисията публикува и актуализира приложение II, в съответствие с редовните преразглеждания на списъка на получателите на помощ от Комитета за подпомагане на развитието на ОИСР и информира Съвета за това.“

7. В член 38 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Референтната сума за изпълнение на настоящия регламент за периода 2007—2013 г. е 17 087 млн. EUR.

2. Индикативните суми, определени за всяка програма, посочена в членове 5—10, членове 11—16 и членове 17—17а, са определени в приложение IV. Тези суми са определени за периода 2007—2013 г.“

8. Вмъква се приложение IIIа, което се съдържа в приложение I към настоящия регламент.

9. Приложение IV се заменя с текста, който се съдържа в приложение II към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент
Председател

...

За Съвета
Председател

...

ПРИЛОЖЕНИЕ I

„ПРИЛОЖЕНИЕ IIIa

Държави от АКТЬ, които са основни доставчици на банани

1. Белиз
2. Камерун
3. Кот д'Ивоар
4. Доминика
5. Доминиканска република
6. Гана
7. Ямайка
8. Сейнт Лусия
9. Сейнт Винсът и Гренадини
10. Суринам

ПРИЛОЖЕНИЕ II

„ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Индикативни финансови средства за периода 2007—2013 г. (в млн. евро)

Общо	17 087
Географски програми:	10 057
Латинска Америка	2 690
Азия	5 187
Централна Азия	719
Близкия Изток	481
Южна Африка	980
Тематични програми:	5 596
Инвестиране в хората	1 060
Околна среда и устойчиво управление на природните ресурси	804
Роля на недържавните дейатели и местните власти в областта на развитието	1 639
Сигурност на прехраната	1 709
Миграция и убежище	384
Страни от АКТЬ по Протокола за захарта	1 244
Държави от АКТЬ, които са основни доставчици на банани	190

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 17 март 2010 г. Комисията прие предложение за регламент за изменение на Регламент (ЕО) № 1905/2006 за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие.

Европейският парламент прие становището си на първо четене на 21 октомври 2010 г.

Съветът прие позицията си на първо четене на 10 декември 2010 г.

II. ЦЕЛ

Програмата за придружаващи мерки за сектора на бананите на държавите от АКТБ се предлага като изменение на Регламент (ЕО) № 1905/2006 за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие. Целта на програмата за придружаващи мерки за сектора на бананите е да се подпомогне реструктурирането на сектора на бананите в десет държави от АКТБ, които са основни износители на банани.

Общата организация на пазара на банани в ЕС е била нееднократно оспорвана в рамките на Световната търговска организация (СТО). Вследствие на това ЕС договори търговско споразумение за бананите в рамките на СТО, което спомага за приключването на преговорите относно селскостопанския сектор по програмата за развитие от Доха, както и пълния кръг преговори от Доха.

Това ще доведе до намаляване на преференциалния марж на държавите от АКТБ, което ще изисква приспособяване. Предложената програма за придружаващи мерки за държавите от АКТБ, които са основни доставчици на банани, има за цел да подпомогне приспособяването в области, които зависят от износа на банани, посредством бюджетна подкрепа или намеса в специфични области. Мерките ще подпомогнат приспособяването към по-значителни въздействия (напр. социални и екологични), политики за диверсификация на икономиката или инвестиции за подобряване на конкурентоспособността, където това представлява осъществима стратегия.

Мерките се предлагат като временна програма с максимална продължителност от четири години (2010—2013 г.). За мерките е предвиден бюджет от 190 млн. евро, като те ще бъдат въведени чрез изменение на Инструмента за сътрудничество за развитие.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

Вследствие на навременните и конструктивни обсъждания между трите институции Съветът прие 15 изменения, приети от Европейския парламент на първо четене. Съветът счита, че тези изменения подобряват първоначалното предложение, като го правят по-пълно, особено преамбюла, или като изясняват някои съществени аспекти на програмата за придружаващи мерки за сектора на бананите.

По-специално, помощта от ЕС сега е изрично насочена към премахването на бедността и подобряването на условията на живот и труд на дребните стопани и други засегнати лица.

Освен това регламентът сега се позовава на регионалната среда на държавите, които отговарят на условията на програмата, по-конкретно близостта с най-отдалечените региони на ЕС и отвъдморските страни и територии.

Съветът приветства също измененията на Европейския парламент, които се отнасят до изискванията за опазване на околната среда, както и социалните изисквания, основани на стандартите на МОТ, които трябва да бъдат включени в стратегиите за подкрепа на отделните държави.

Накрая, заслужава да се отбележи, че текстът в сегашния си вид предвижда оценка на програмата за придружаващи мерки за сектора на бананите осемнадесет месеца преди нейното приключване, като тогава могат да се отправят съответни препоръки.

Съветът обаче не бе в състояние да приеме приетите от Европейския парламент изменения, с които се въвежда прилагането на процедурата на делегирани актове (член 290 от ДФЕС) за приемането на многогодишни програми за сътрудничество и стратегически документи. Съветът счита, че многогодишните програми за сътрудничество, които не са правно обвързващи актове, не представляват актове от общ характер, които допълват или изменят основния законодателен акт. Те представляват мерки за изпълнение по смисъла на член 291 от ДФЕС.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед на постигането на споразумение по изменения регламент на ранен етап, Съветът започна преговори по същество с Европейския парламент, със съдействието на Европейската комисия. В резултат на преговорите бе постигнат широк консенсус по съществените елементи на текста, които се отнасят до самата програма за придружаващи мерки за сектора на бананите.

Съветът нямаше съществени трудности с предложението на Комисията, но направи специално усилие да отговори на редица опасения на Европейския парламент, свързани с прилагането на изменения регламент.

Съветът счита, че позицията му на първо четене представлява балансиран компромис, и призовава Европейския парламент да приеме този текст, за да може регламентът да влезе в сила през 2010 г. Това ще позволи да не бъдат загубени средствата, които вече са записани в бюджета за 2010 г. Съветът изрази сериозните си опасения, че в случай че не бъде постигнато споразумение преди края на 2010 г., това би могло да застраши дългоочакваното търговско споразумение за бананите в рамките на СТО.
